HELSIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA
HELSINKI FOUNDATION for HUMAN RIGHTS

RADA FUNDACJI
Halina Bortnowska-Dąbrowska
Jerzy Ciemniewski
Janusz Grzelak
Marek Antoni Nowicki
Marek Safjan
Stefan Starczewski

ZARZĄD FUNDACJI
Prezes: Danuta Przywara
Wiceprezes: Zbigniew Hołda
Sekretarz: Adam Bodnar
Skarbnik: Elżbieta Czyż
Członek Zarządu: Janina A. Kłosowska

Warszawa, 4 września 2008 r.

..../2008/DP

Szanowny Pan
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów RP
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Szanowny Panie Premierze,

Helsińska Fundacja Praw Człowieka pragnie wyrazić swoje zaniepokojenie wypowiedzią Ministra Spraw Zagranicznych Radosława Sikorskiego dotyczącą broni kasetowej. Według wypowiedzi Ministra zacytowanej przez „Dziennik" w wydaniu z 2 sierpnia 2008 r. użycie bomb kasetowych nie jest aż tak uciążliwe, „bo mają one mniejszą siłę rażenia". Jego zdaniem „odłamki bomb kasetowych szerzej się rozpryskują, jeśli by się było na otwartej przestrzeni, to jest zabójcze, ale jeśli się już ma jakąś minimalną osłonę, to one są mniej szkodliwe niż tradycyjne bomby".[1] Wypowiedź Ministra R. Sikorskiego oceniamy jako co najmniej niefortunną. Kwestionuje ona wysiłki wielu państw i organizacji pozarządowych, które upowszechniają wiedzę o fatalnych skutkach broni kasetowej dla ludności cywilnej oraz wypracowują mechanizmy ograniczenia produkcji i wykorzystania tej broni.

Problem z bronią kasetową polega nie na tym, czy ma ona mniejszą bądź większą siłę rażenia w przypadku bombardowań celów wojskowych, a do tego w swojej wypowiedzi odniósł się Minister R. Sikorski. **Jest to broń niezwykle okrutna, przede wszystkim ze względu na skutki dla ludności cywilnej**. Po pierwsze, rozprzestrzenianie się amunicji w czasie lotu pozbawia kontroli nad dokładną lokalizacją jej zrzutu a niewielkie rozmiary amunicji oraz załączone do niej tasiemki i "spadochroniki" powodują, iż często ulega ona wpływom pogody, co może zmieniać miejsce jej upadku. W ten sposób spada ona także na cele niewojskowe. Po drugie, część amunicji nie wybucha zaraz po zrzucie lub w momencie zetknięcia z ziemią i pozostaje aktywna na powierzchni ziemi na długo po zakończeniu konfliktu. W formie zalegającego niewybuchu stanowi ona ogromne niebezpieczeństwo dla ludności cywilnej.

W odpowiedzi na list Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka z dnia 13 sierpnia 2008 r. skierowany do Pana Premiera otrzymaliśmy odpowiedź od p. Adama Kobierackiego,

[1] www.dziennik.pl/polityka/article231058/Bomby_kasetowe_nie_sa_takie_straszne.htm

Dyrektora Departamentu Polityki Bezpieczeństwa w MSZ (pismo z 25 sierpnia 2008 r., nr DPB-277087-08), że Polska zawsze dostrzegała problemy humanitarne będące następstwem użycia amunicji kasetowej. W liście zwrócona jest uwaga na aktywny udział Polski w pracach na forum *Konwencji o zakazie lub ograniczeniu użycia pewnych rodzajów broni konwencjonalnych, które mogą być uważane za powodujące nadmierne cierpienie lub mające niekontrolowane skutki* (tzw. Konwencja CCW). W tym kontekście wypowiedź Ministra Spraw Zagranicznych Radosława Sikorskiego rodzi obawy, że brak jest rzeczywistej woli politycznej rządu podjęcia kroków zmierzających do całkowitego zakazu broni kasetowej konwencją wypracowaną w ramach tzw. Procesu z Oslo, ale również prac nad nowym protokołem do Konwencji CCW.

W związku z powyższym zwracamy się do Pana Premiera o zajęcie publicznego stanowiska wyrażającego wolę polityczną Rządu RP w przedmiocie działań zmierzających do zakazu broni kasetowej.

W imieniu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka,

Z wyrazami szacunku,

Helsińska Fundacja Praw Człowieka
SEKRETARZ ZARZĄDU
Adam Bodnar

Helsińska Fundacja Praw Człowieka
PREZES ZARZĄDU
Danuta Przywara